

RAPORT
Dificultăți ale educației online din
perspectiva cadrelor didactice din
județul Harghita

Miercurea Ciuc, 2021

Nr. înreg.: 56654/16.08.2021.

Sumar executiv

- Sondajul a fost realizat de către Consiliul Județean Harghita, în colaborare cu Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Casa Corpului Didactic "Apáczai Csere János".
- Colectarea datelor a avut loc între 12 și 26 noiembrie 2020. În total, 1527 de cadre didactice au răspuns la chestionar.
- 63% dintre respondenți lucrează în educație de cel puțin 15 ani. În ceea ce privește distribuția regională, puțin peste o treime dintre respondenți (35%) sunt cadre didactice în regiunea Ciuc, și aproape o treime (28%) în regiunea Odorhei. Totodată, 14% dintre respondenți provin din regiunea Gheorgheni, 14% din regiunea Toplița și 9% din regiunea Cristur.
- Cel puțin jumătate dintre respondenți își apreciază competențele ca fiind de bază în ceea ce privește drepturile de autor și licențele, rezolvarea problemelor tehnice și formularea de nevoi și răspunsuri legate de tehnologie.
- Rezultatele arată că doar în cazul a jumătate dintre respondenți, prezența la cursurile online a elevilor este între 75% și 100%.
- În cele mai multe cazuri, principalele probleme se datorează lipsei de echipamente și a internetului de calitate în cazul elevilor. Cu toate acestea, puțin peste jumătate dintre respondenți enumeră printre alte surse de probleme și lipsa cunoștințelor de IT și de internet în rândul elevilor și al părinților acestora, dificultăți în motivarea elevilor și dificultăți în evaluarea cunoștințelor elevilor. În timp ce în zonele rurale este o problemă mai frecventă lipsa echipamentelor și a accesului la internet pentru educația online, în zonele urbane este mai frecventă dificultatea de a motiva elevii.
- Cei care au urmat deja cursuri de formare în domeniul educației digitale în viitor ar participa cu siguranță (în majoritatea cazurilor) la cursuri suplimentare de

formare în domeniul educației digitale. Însă, un număr mai mare de persoane ar profita de oportunitatea de a urma cursuri de formare suplimentară dacă acestea ar fi gratuite.

- Puțin mai mult de o treime (39%) dintre cei care nu au urmat astfel de cursuri ar profita cu siguranță de oportunități de formare în viitor.
- În majoritatea cazurilor, cadrele didactice ar avea cea mai mare nevoie de conținut educațional digital și cea mai mică nevoie de asigurarea unui acces la internet de bună calitate în școli. Un număr semnificativ de cadre didactice au indicat, de asemenea, că ar dori să aibă acces la software educațional și echipamente digitale pentru elevi.
- Principalele nevoi se referă la echipamente pentru cadre didactice și elevi, echipamente digitale adiționale, cum ar fi table inteligente, tutoriale, platforme și materiale digitale pentru cadre didactice (catalog online, materiale didactice, manuale digitale, biblioteci digitale).

Cuprins

Sumar executiv	1
Introducere	4
Prezentare metodologică	4
Colectarea datelor	4
Prezentarea structurii chestionarului	5
Operaționalizarea conceptelor utilizate	5
Analiza datelor colectate	7
Critica sursei	7
Informații generale	9
Competențe digitale	11
Educația online	13
Participarea la cursuri de formare în domeniul educației online	19
Cei care au participat la instruire	20
Cei care nu au participat la instruire	26
Resurse privind educația online	29
Necesități legate de educația online	31
Concluzii	35
Bibliografie	39
Lista figurilor	40

Introducere

Măsurile luate în vederea prevenirii răspândirii virusului COVID 19 i-au obligat pe profesori să adopte un nou tip de predare. Tranziția de la învățământul tradițional la cel online a fost necesară într-o perioadă relativ scurtă de timp. Acest lucru a creat, la rândul său, un nou set de situații neobișnuite în viața de zi cu zi a pedagogilor. Necesitatea unui studiu a fost identificată în cadrul Grupului de lucru pentru promovarea educației digitale din cadrul Consiliului Județean Harghita.

În cadrul sondajului, Consiliul Județean Harghita, împreună cu Inspectoratul Școlar Județean Harghita și Casa Corpului Didactic "Apáczai Csere János", au examinat dificultățile educației online din perspectiva cadrelor didactice din județul Harghita. Scopul sondajului este de a lua în considerare nevoile pedagogilor și de a lua măsuri, de a implementa soluții care să le faciliteze educația online în viitor.

Prezentare metodologică

Colectarea datelor

Din cauza măsurilor luate pentru a limita răspândirea epidemiei COVID 19, sondajul a fost realizat online. Având în vedere metoda de cercetare aleasă, din punct de vedere al colectării datelor, a fost necesară definirea unităților de analiză și intervalul de timp care urmează să fie studiat. În acest caz, unitatea de cercetare este formată din cadrele didactice din județul Harghita, care își desfășoară activitatea în învățământul preșcolar sau în clasele 0 - 12. Contextul direct pentru analiza rezultatelor este pandemia COVID-19 din anul 2020. Datele au fost colectate în spațiul online între 12 și 26 noiembrie 2020, iar la chestionar au răspuns în total 1527 de cadre didactice.

Prezentarea structurii chestionarului

Chestionarul este structurat în șase părți. Prima parte a fost concepută pentru a colecta informații generale despre pedagogi și mediul lor de lucru. În cea de-a doua parte, au fost măsurate competențele digitale ale pedagogilor, pe baza propriilor evaluări. În cea de-a treia parte a chestionarului, denumită "Educație online", am investigat experiențele legate de educația online ale pedagogilor. Cea de-a patra parte a măsurat participarea cadrelor didactice la formarea în domeniul educației online și experiența acestora. A cincea parte a furnizat date despre resursele pentru educația online, în timp ce a șasea și ultima parte a chestionarului a fost concepută pentru a explora nevoile cadrelor didactice legate de educația online.

Operaționalizarea conceptelor utilizate

Învățământ la distanță: *în general, definițiile date de instituțiile specializate converg în a accepta că învățământul la distanță este acela în care profesorul și studentul învață la o distanță fizică și cu ajutorul tehnologiei (audio, video, rețele de calculatoare, materiale tipărite), uneori combinate cu comunicarea față în față.*

Competență digitală: *competența digitală a cadrelor didactice merge dincolo de aplicarea practică a tehnologiilor digitale în predare și învățare. Profesorii cu competențe digitale trebuie să ia în considerare și mediul - în ansamblul său - în care se desfășoară procesele de predare și învățare. Prin urmare, competențele digitale ale profesorilor constă și în a le permite elevilor să participe în mod activ și să lucreze în era digitală. Este responsabilitatea lor să valorifice tehnologiile digitale pentru a îmbunătăți practicile educaționale și strategiile organizaționale (European Commission. Joint Research Centre., 2017b)*

Cadrul de competență digitală: *„Cadrul de competențe digitale pentru cetățeni (DigComp), elaborat de Departamentul Resurse umane și ocuparea forței de muncă a*

JRC pentru Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune a Comisiei Europene”(European Commission. Joint Research Centre., 2017a). Primele două dimensiuni ale DigComp 2.0 sunt domeniile de competență și competențele. Fiecare domeniu de competență include competențe diferite, cum ar fi:

1. Domeniul de competență "gestionarea informațiilor și a datelor" include: navigarea, căutarea și filtrarea datelor, informațiilor și conținutului digital; evaluarea datelor, informațiilor și conținutului digital; gestionarea datelor, informațiilor și conținutului digital.
2. Zona de competență în comunicare și cooperare este: interacțiunea prin intermediul tehnologiilor digitale; partajarea prin intermediul tehnologiilor digitale; participarea cetățenilor prin intermediul tehnologiilor digitale; colaborarea prin intermediul tehnologiilor digitale; etica generală a comunicării în rețea (Netiquette) și gestionarea identității digitale.
3. Competențele privind conținutul digital acoperă: crearea de conținut digital; editarea conținutului digital; drepturile de autor și licențe; și programarea.
4. Zona de competență de securitate este: protecția dispozitivelor; protecția datelor cu caracter personal și a vieții private; protecția sănătății și a bunăstării; și protecția mediului.
5. Zona de competență pentru rezolvarea problemelor este: rezolvarea problemelor tehnice; formularea nevoilor și a răspunsurilor tehnologice; utilizarea creativă a tehnologiilor digitale și identificarea lacunelor de competențe digitale. (European Commission. Joint Research Centre., 2017a).

Pedagogia prin proiect: cea mai detaliată definiție a pedagogiei prin proiect este cea a lui Gábor Hegedűs: "Pedagogia prin proiect este o strategie de predare-învățare, de

prelucrare a unei probleme sau a unui subiect adoptat sau ales de către elevi, individual sau în grupuri, eliminând sau dizolvând cadrul tradițional al clasei sau al predării, iar rezultatul final este întotdeauna o lucrare, un produs intelectual sau material prezentabil. Acesta constă în următoarele etape distincte:

- alegerea temei,
- planificare (formularea obiectivelor și a sarcinilor),
- organizare,
- colectarea datelor,
- prelucrarea subiectului,
- compilarea produsului într-o formă prezentabilă,
- evaluarea proiectului, corectarea acestuia,
- prezentarea produsului, publicarea acestuia,
- activități post-proiect " (Hegedűs Gábor, 2002).

Analiza datelor colectate

Analiza datelor colectate a avut loc între 30 noiembrie și 15 decembrie 2020. Datele colectate au fost codificate pe baza chestionarului și apoi supuse analizei statistice cu ajutorul programului SPSS. În secțiunea următoare, sunt prezentate rezultatele analizei statistice urmărind structura chestionarului.

Critica sursei

În această parte a raportului, vom identifica deficiențele care pot influența într-un fel sau altul rezultatele cercetării noastre. Aici, în primul rând de exemplu, am dori să subliniem că evaluarea nivelului de competențe digitale pentru fiecare pedagog care a completat chestionarul a fost subiectivă și s-a bazat pe experiențele proprii și evoluția personală. Prin urmare, este necesar să se ia în considerare faptul că este posibil ca

pedagogii care au răspuns să nu fi definit competențele în termeni de competențe digitale reale, ci în termeni de dezvoltare proprie. Acest lucru ar putea duce la o distorsiune a rezultatelor studiului. De asemenea, rezultatele pot fi influențate de faptul că diferiți termeni utilizați în chestionar au fost interpretați diferit de cadrele didactice care au completat chestionarul. Exemplele includ sarcinile de grup de tip proiect. În acest caz, se poate presupune că pedagogii nu interpretează temele denumite proiecte ca fiind "învățare bazată pe proiecte".

Informații generale

După cum se arată în *Figura 1*, 63% dintre respondenți lucrează în educație de cel puțin 15 ani. În ceea ce privește distribuția regională, puțin peste o treime dintre respondenți (35%) sunt pedagogi în regiunea Ciuc și aproape o treime (28%) în regiunea Odorhei. Totodată, 14% dintre respondenți provin din regiunea Gheorgheni, 14% din regiunea Toplița și 9% din regiunea Cristur. Analiza datelor arată, de asemenea, că puțin peste trei sferturi dintre respondenți (77%) își desfășoară activitatea într-o școală cu predare în limbă maghiară, 16% într-o școală cu predare în limbă română și 7% într-o școală cu limbă de predare mixtă. O treime dintre cadrele didactice (34%) consideră că engleza lor este la nivel începător (A1), în timp ce 14% o consideră la nivel elementar (A2).

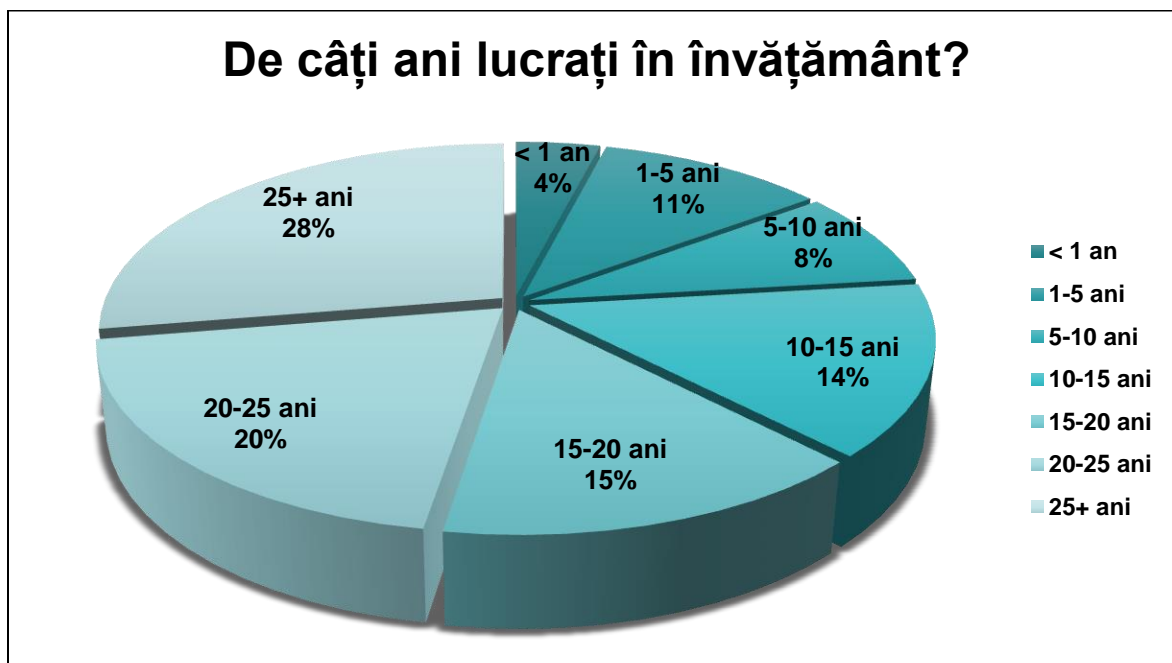

Figura 1.: Distribuția cadrelor didactice în funcție de numărul de ani de activitate în învățământ

Distribuția instituțiilor de învățământ pe medii este prezentată în *Figura 2*. Potrivit acesteia, școlile în care își desfășoară activitatea pedagogii respondenți sunt împărțite în mod egal între mediul rural (48%) și cel urban (49%). Totodată, 3% dintre cadrele didactice lucrează în medii mixte. În ceea ce privește clasele în care lucrează respondenții, cei mai mulți dintre aceștia (687) predau în școli primare (clasele pregătitoare – IV.), 597 în școli primare – clasele V.-VIII., 231 în licee vocaționale și 113 în licee teoretice.

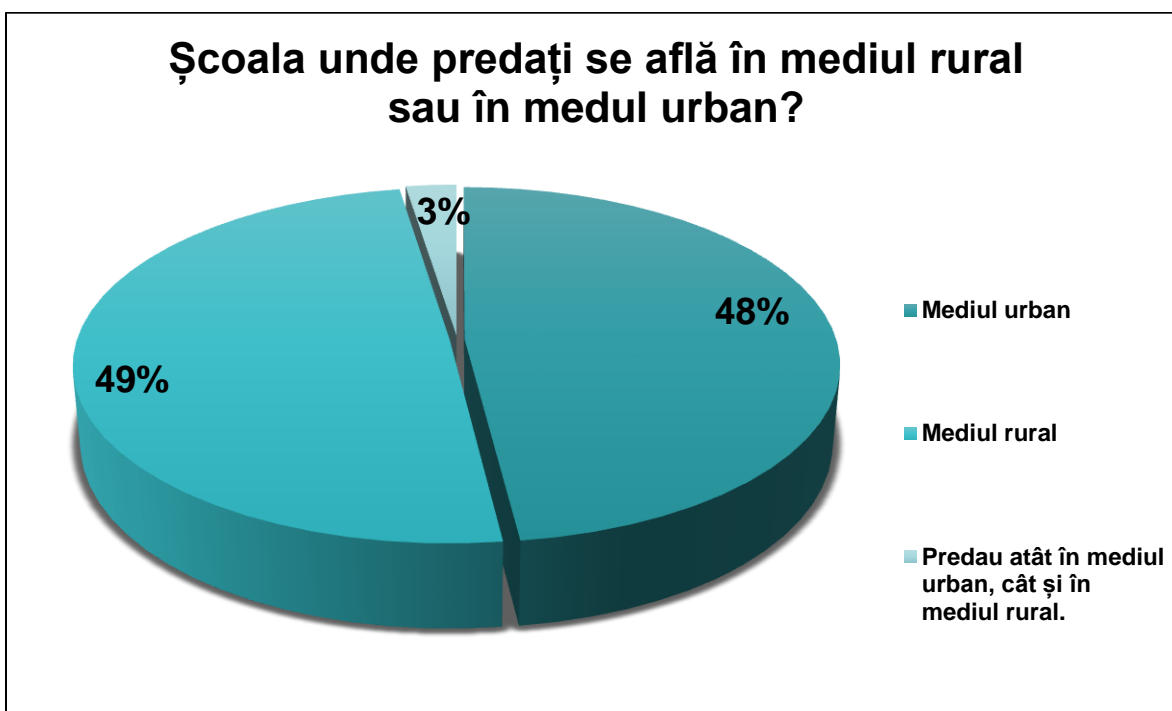

Figura 2.: Distribuția școlilor în funcție de mediul rural-urban

În ceea ce privește disciplinele predate de cadrele didactice, majoritatea (429 de persoane) predau discipline în clasele primare, profesor/învățător. Aceștia sunt urmați în ordine descrescătoare de profesorii de științe (152 persoane), profesorii de limba și literatura română (116 persoane), profesorii de educație fizică (116 persoane) și profesorii de limbi străine (103 persoane). 94 de respondenți predau limba și literatura

maghiară, 94 predau matematică, 86 sunt educatoare în grădinițe, 82 predau științe sociale și 69 predau arte. 59 de persoane predau diverse materii tehnice în școlile profesionale, 54 de persoane își desfășoară activitatea în domeniul dezvoltării psihopedagogice/consiliere/logopedie/psihopedagogie specială, 30 de persoane predau IT, 21 de profesori predau religie, 17 profesori predau educație tehnologică în școlile primare și 2 predau dans.

Competențe digitale

Această secțiune a raportului prezintă nivelul de competențe digitale, pe baza autoevaluării respondenților. Rezultatele analizei sunt ilustrate în *Figura 3*. După cum se poate observa, cel puțin trei sferturi dintre respondenți și-au autoevaluat competențele ca fiind cel puțin intermediare pentru următoarele: Navigarea, căutarea și filtrarea datelor, informațiilor și conținutului digital; Evaluarea datelor, informațiilor și conținutului digital; Gestionarea datelor, informațiilor și conținutului digital; Interacțiunea prin intermediul tehnologiilor digitale; Schimbul de informații prin intermediul tehnologiilor digitale; Participare în comunități prin intermediul tehnologiilor digitale; Colaborarea prin intermediul tehnologiilor digitale; Cunoașterea eticii comunicării în rețea; Gestionarea identității digitale; Protecția dispozitivelor; Protecția datelor personale și a vieții private; Protecția sănătății și a bunăstării; Protecția mediului. În același timp, 30% consideră ca fiind de bază competențele în crearea de conținut digital și în editarea de conținut digital. 40% consideră că au competențe de bază în utilizarea creativă a tehnologiilor digitale și în identificarea lacunelor de competențe digitale. Un număr și mai mare de cadre didactice, cel puțin jumătate dintre respondenți, își apreciază competența la un nivel de bază în ceea ce privește drepturile de autor și licențierea; rezolvarea problemelor tehnice și formularea de nevoi și răspunsuri tehnologice.

	Nu are competențe	N. bază	N. mediu	N. avansat	N. experimentat
Navigarea, căutarea și filtrarea datelor, informațiilor și conținutului digital	1%	16%	29%	41%	12%
Evaluarea datelor, informațiilor și a conținutului digital	3%	19%	34%	34%	9%
Gestionarea datelor, a informațiilor și a conținutului digital	2%	19%	35%	33%	10%
Interacționarea prin tehnologii digitale	2%	8%	20%	33%	36%
Partajarea informațiilor prin tehnologii digitale	2%	8%	20%	34%	35%
Implicarea în societate prin intermediul tehnologiilor digitale	2%	7%	20%	32%	38%
Colaborarea prin intermediul tehnologiilor digitale	2%	9%	20%	32%	36%
Etica privind comportamentul în mediul online (netichetă)	2%	13%	17%	38%	28%
Gestionarea identității digitale	4%	9%	21%	30%	34%
Dezvoltarea conținutului digital	6%	24%	40%	24%	6%
Editarea conținutului digital	6%	25%	39%	24%	6%
Drepturi de autor și licențe	25%	27%	28%	13%	3%
Programare	53%	25%	13%	5%	2%
Protejarea dispozitivelor		14%	14%	31%	37%
Protejarea datelor personale	5%	10%	20%	31%	33%
Protejarea sănătății	6%	9%	22%	31%	30%
Protejarea mediului înconjurător	7%	8%	24%	32%	27%
Rezolvarea problemelor tehnice	16%	36%	33%	13%	2%
Identificarea nevoilor și a soluțiilor tehnologice	14%	36%	34%	14%	2%
Utilizarea creativă a tehnologiilor digitale	8%	32%	38%	19%	3%
Identificarea lacunelor de competență digitală	10%	31%	39%	17%	3%

Figura 3.: Competențe digitale ale cadrelor didactice

Educația online

Acest capitol prezintă rezultatele problemelor întâmpinate de cadre didactice. Prin chestionar am dorit să investigăm dificultățile, problemele și obstacolele întâmpinate din mai multe unghiuri. Rezultatele obținute sunt prezentate în *Figura 4*. După cum se poate observa, cadrele didactice care au răspuns al chestionar consideră că, în cele mai multe cazuri, principalele probleme se datorează lipsei de echipamente în cazul elevilor și lipsei internetului de calitate. Totodată, pentru ceva mai mult de jumătate dintre respondenți, alte surse de probleme sunt lipsa de competențe în domeniul IT și lipsa internetului în cazul elevilor și părinților acestora, dificultăți în motivarea elevilor și dificultăți în evaluarea cunoștințelor elevilor. Dintre dificultățile pe care le-am enumerat în chestionar, lipsa de sprijin din partea instituției de învățământ a fost cea mai puțin întâlnită în rândul cadrelor didactice care au răspuns.

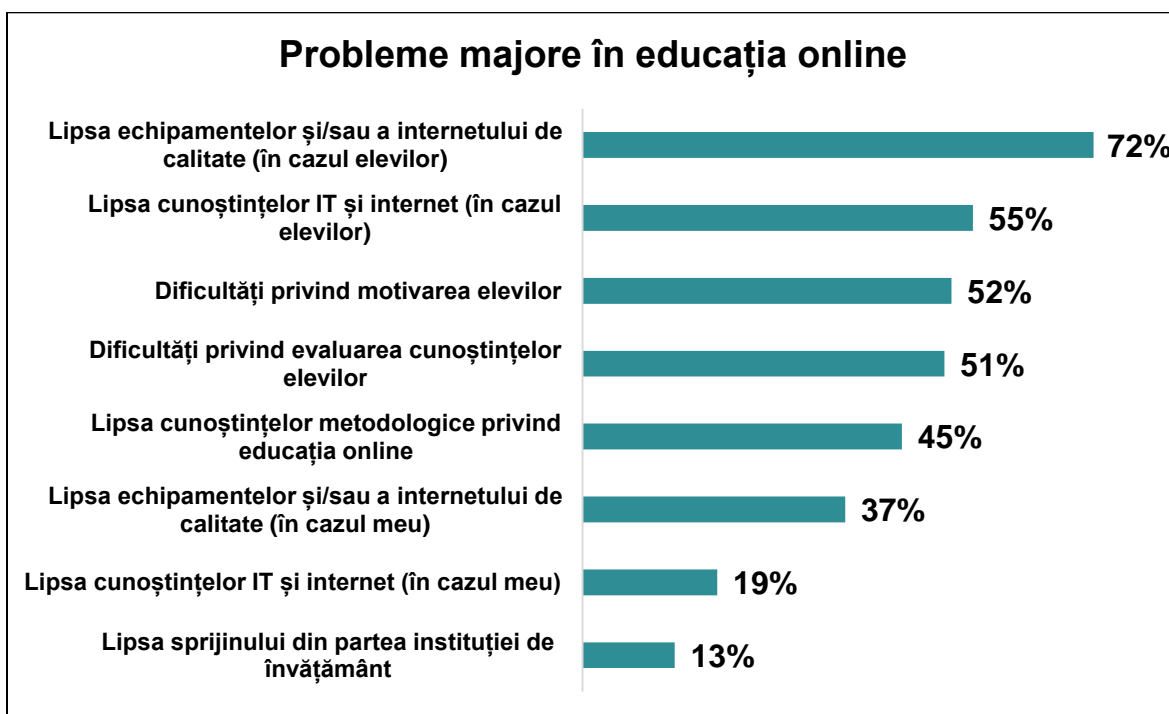

Figura 4.: Probleme majore în educația online

Chestionarul a urmărit, de asemenea, să evalueze echipamentele pe care respondenții le folosesc în predarea online. După cum se poate observa în *Figura 5*, rezultatele arată că, în cele mai multe cazuri, respondenții folosesc propriul laptop (73%) sau propriul telefon (58%) pentru educația online. Pe lângă acestea, este de asemenea de remarcat faptul că foarte puțini folosesc dispozitive puse la dispoziție de instituția de învățământ. Pe lângă interfața și software-ul utilizat de instituția de învățământ, rezultatele arată, de asemenea, că cadrele didactice preferă să utilizeze tutoriale interactive pentru predarea online. Rezultatele sondajului arată, de asemenea, că majoritatea instituțiilor de învățământ utilizează G Suite for Education (Google Classroom) (1331 de cazuri) sau grupuri Facebook/Messenger (536 de cazuri) pentru educația digitală. În ceea ce privește platformele, programele și aplicațiile, altele decât cele utilizate de instituția de învățământ și cel mai frecvent folosite de pedagogi pentru educația online, (65%) sunt grupurile Facebook și Messenger. Google Classroom și programele interactive sunt, de asemenea, utilizate frecvent. Totodată, respondenților li s-a oferit, de asemenea, posibilitatea de a menționa alte programe și echipamente utilizate. Adservio, Edmondo, Edus, Padlet, Whatsapp, Youtube și comunicarea prin telefon au fost menționate frecvent.

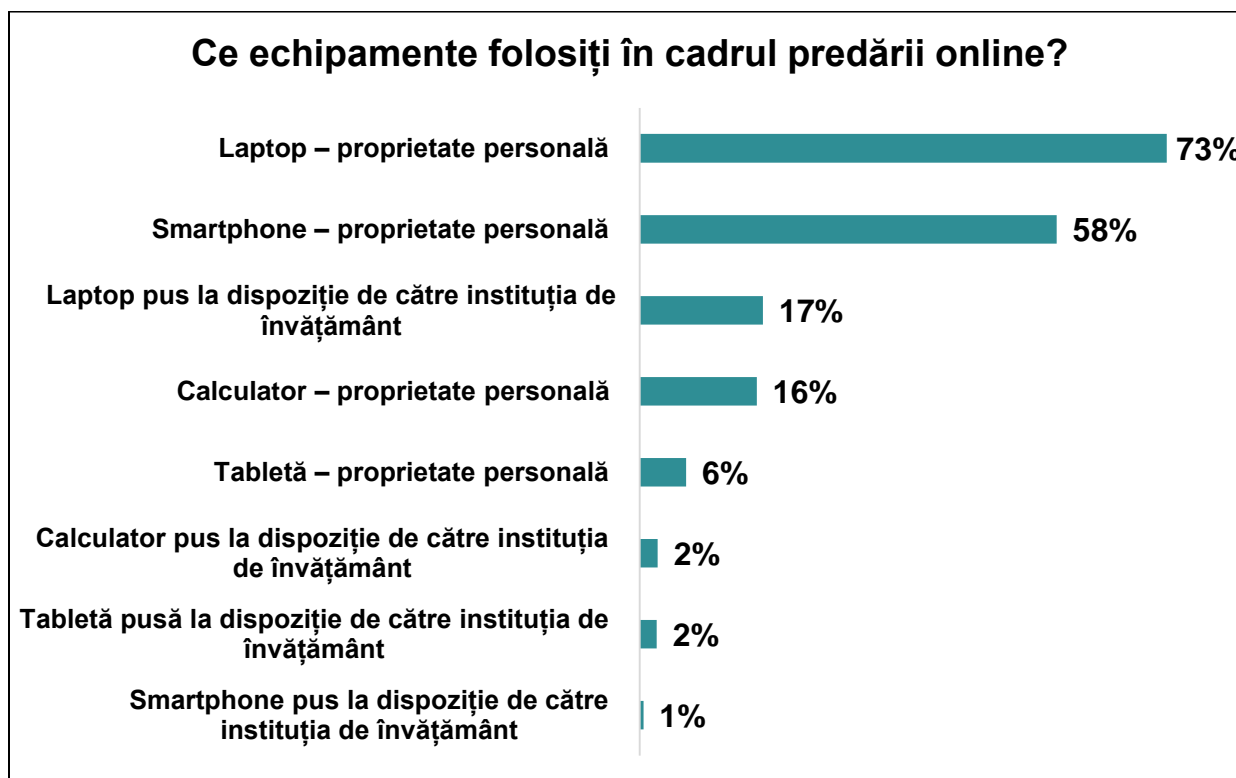

Figura 5.: Tipuri de echipamente utilizate de pedagogi în educația online

Observațiile privind elevii în cursul învățământului online sunt ilustrate în *Figura 6*. Doar jumătate dintre respondenți au declarat că între 75% și 100% dintre elevi participă la lecțiile lor online. Doar o treime dintre respondenți au declarat că între 75% și 100% dintre elevi transmit temele pentru acasă. De asemenea, 18% dintre respondenți au declarat că doar jumătate dintre elevi au o conexiune la internet potrivită și echipamentele necesare pentru educația online. În completare față de aceste constatări, analiza datelor mai concluzionează că, în timp ce în zonele rurale este mai frecvent ca elevii să nu dispună de echipamentele necesare și de accesul la internet pentru educația online, în zonele urbane este mai frecvent ca pedagogii să aibă dificultăți în a-și motiva elevii.

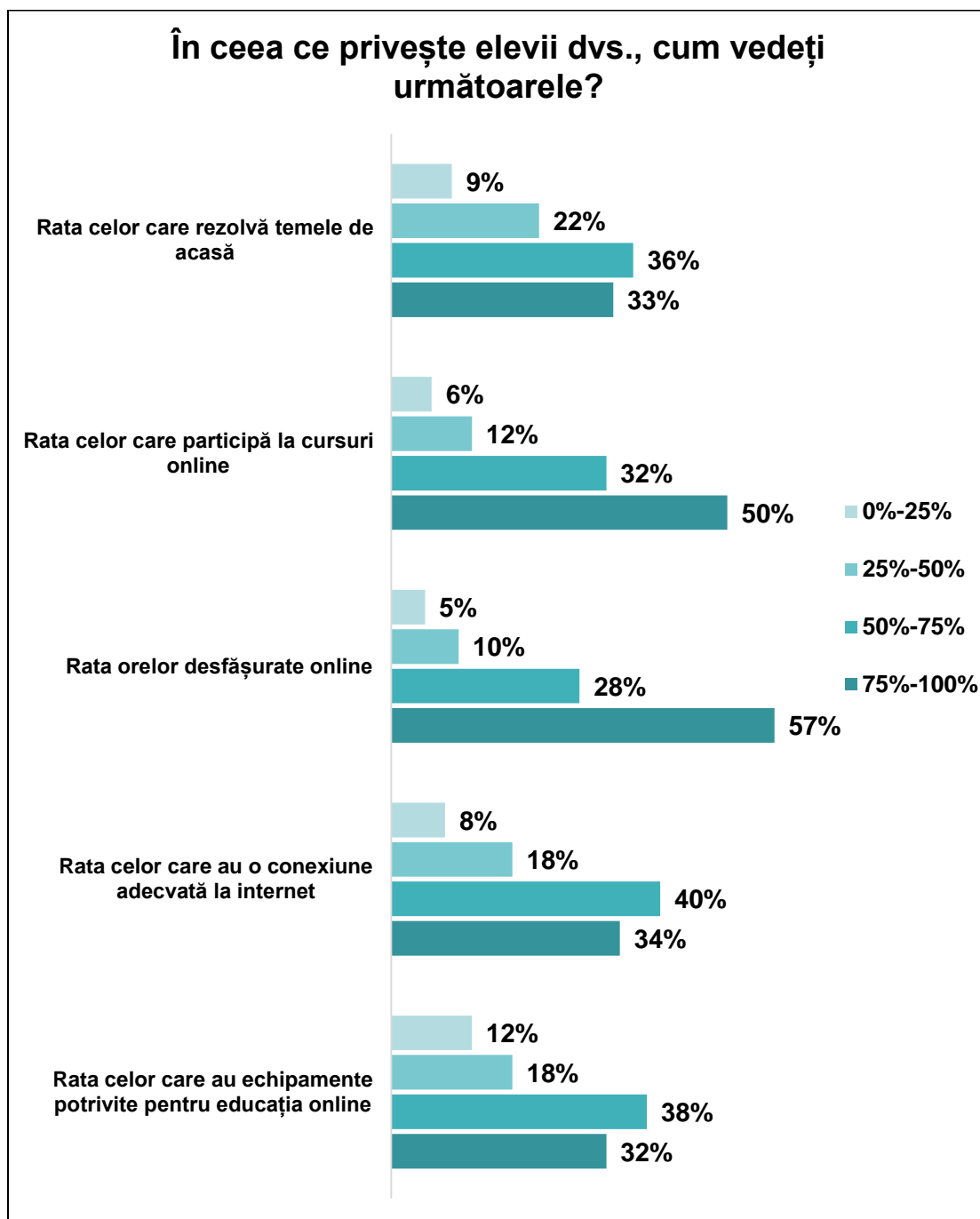

Figura 6.: Observații privind elevii în educația online

Sondajul a analizat, de asemenea, măsura în care diferitele forme de predare a materiei este tipică sau nu în cadrul predării online în cazul cadrelor didactice chestionate (Figura 7). Rezultatele arată că aproape trei sferturi dintre respondenți (71%) nu utilizează

dialogul continuu, 58% nu utilizează prezentări și 50% dintre acestea nu dă teme pe care elevii trebuie să le pregătească acasă și apoi le înapoieze. Însă, mai mult de trei sferturi (87%) dintre respondenți utilizează chestionare online pentru a evalua elevii și aproape același procent utilizează sarcini de grup pe bază de proiecte. Cu toate acestea, în cele mai multe cazuri, este mai degrabă vorba de prezentări și materiale realizate în colaborare, la scară mică, decât de „învățarea bazată pe proiecte” conform terminologiei.

În urma examinării datelor au fost găsite mai multe corelații semnificative. Pe de o parte, acestea sugerează că respondenții care predau de cel puțin 10 ani, au mai multe șanse să fi urmat un anumit tip de curs privind educația online.

De asemenea, cei care predau de cel puțin 10 ani și care au participat anterior la un curs privind educația digitală sunt mai predispuși să utilizeze următoarele metode de predare online a lecțiilor: predarea lecțiilor în prezentări (MS PowerPoint, Prezi etc.); predarea lecțiilor utilizând materiale sau programe de vizualizare (de exemplu, videoclipuri sau Geogebra); predarea lecțiilor utilizând programe interactive online (de exemplu, Seterra). Totodată, cei care predau de 10 ani sau mai mult, folosesc în mod obișnuit metoda de atribuire a sarcinilor pe care elevii le rezolvă acasă și le returnează.

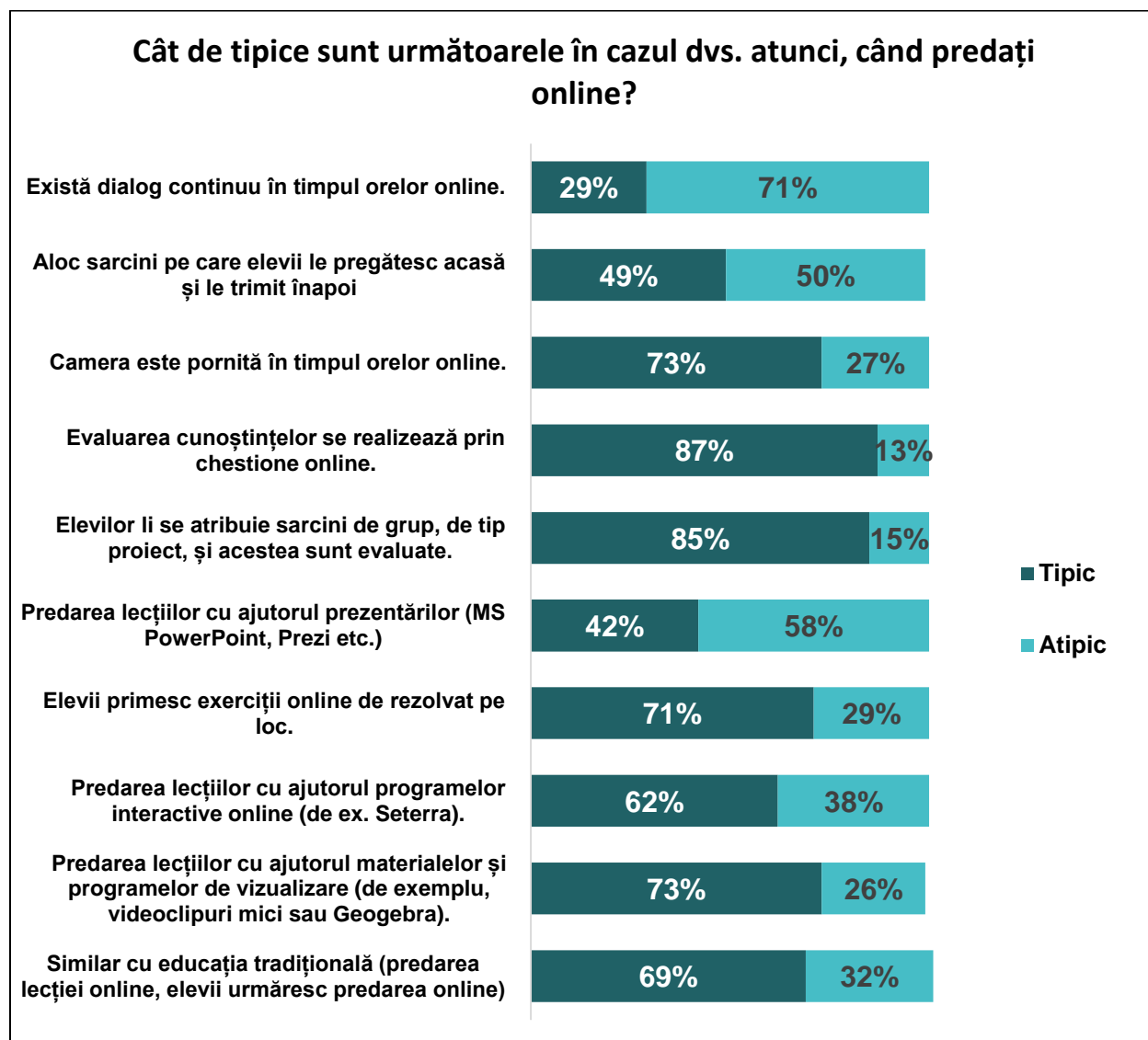

Figura 7.: Distribuția modurilor de predare online

În ceea ce privește problemele care apar în timpul predării online, am analizat unde și de la cine primesc cadrele didactice ajutor (*Figura 8*). Atât în ceea ce privește predarea lecțiilor cât și în privința problemelor tehnice, în caz de întrebări, nelămuriri respondenții sunt cei mai predispuși să caute singuri soluții pe internet sau să ceară ajutorul colegilor profesori. În cazul apariției problemelor tehnice, cadrele didactice solicită adesea și ajutorul specialiștilor IT. În acest sens, rezultatele reflectă că, în marea majoritate a cazurilor, aceștia preferă să primească ajutor de la specialistul IT al școlii.

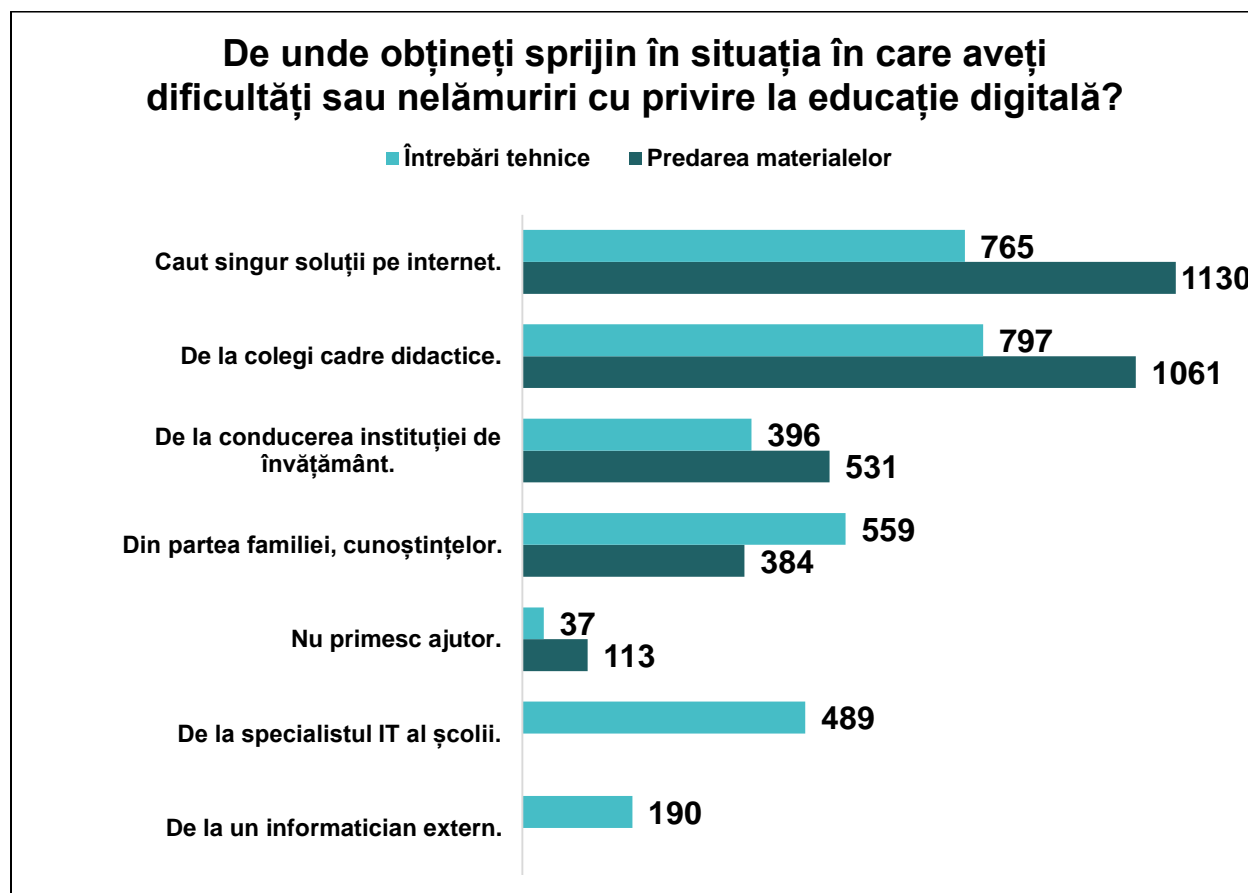

Figura 8.: Ajutor în cazul problemelor care apar în timpul educației online

Participarea la cursuri de formare în domeniul educației online

În ceea ce privește educația online, s-a considerat necesar să se evalueze măsura în care cadrele didactice au participat la diferite cursuri de formare având ca temă educația online. Acest capitol prezintă rezultatele analizei răspunsurilor privind cursurile de formare. Distribuția cadrelor didactice în privința participării la cursuri de formare legate de educația online poate fi observată în *Figura 9*. Distribuția respondenților este aproape egală. Pe de altă parte, 5% nu au participat și nici nu au auzit de existența unor cursuri de formare în domeniul educației online.

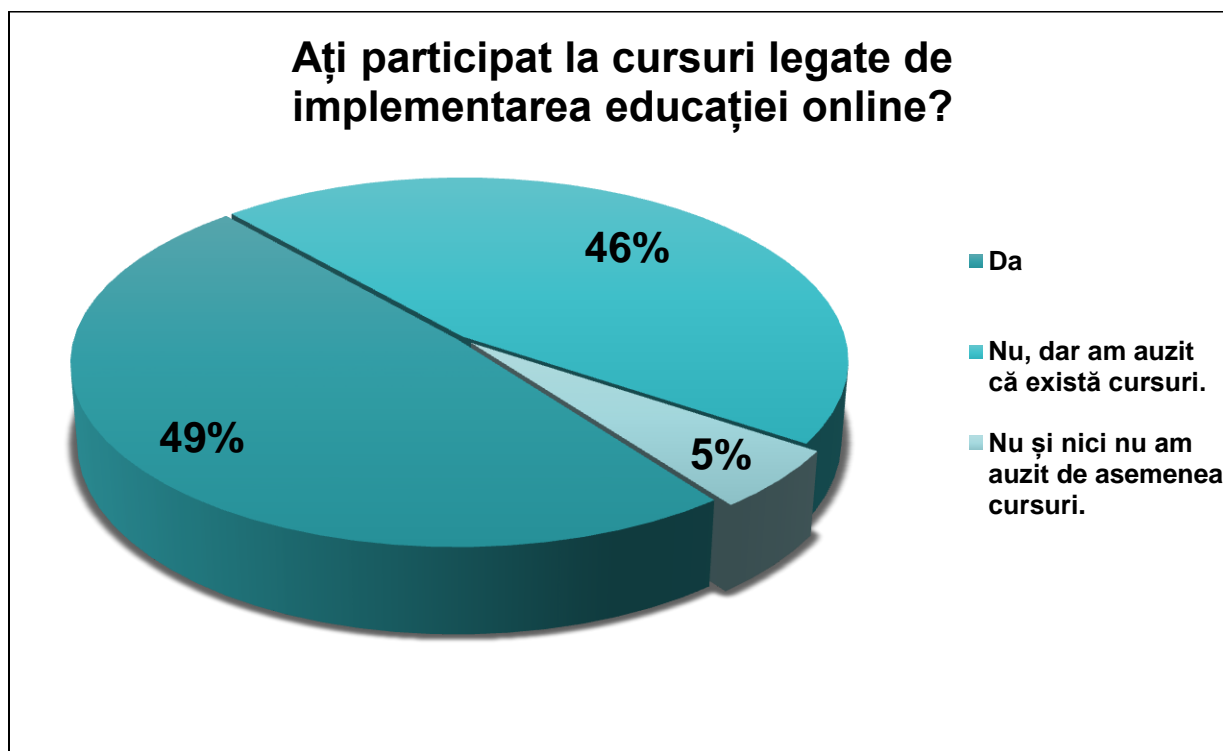

Figura 9.: Distribuția cadrelor didactice în funcție participarea la cursuri de formare privind implementarea educației online

Cei care au participat la instruire

Pentru a oferi o imagine mai clară și mai detaliată a situației, s-a considerat important să se facă o distincție între cadrele didactice care au beneficiat deja de formare și cei care nu au participat la cursuri. În cazul celor care au urmat deja un curs legat de educația online, am analizat modul în care au aflat despre oportunitățile de formare. Rezultatele (Figura 10) arată că, în cele mai multe cazuri, oportunitățile de formare au fost aduse în atenția lor de către directorul școlii sau de către profesori. De asemenea, un număr semnificativ de cadre didactice au primit recomandări de la colegi sau au primit informații despre cursuri de formare de la Casa Corpului Didactic „Apáczai Csere János”.

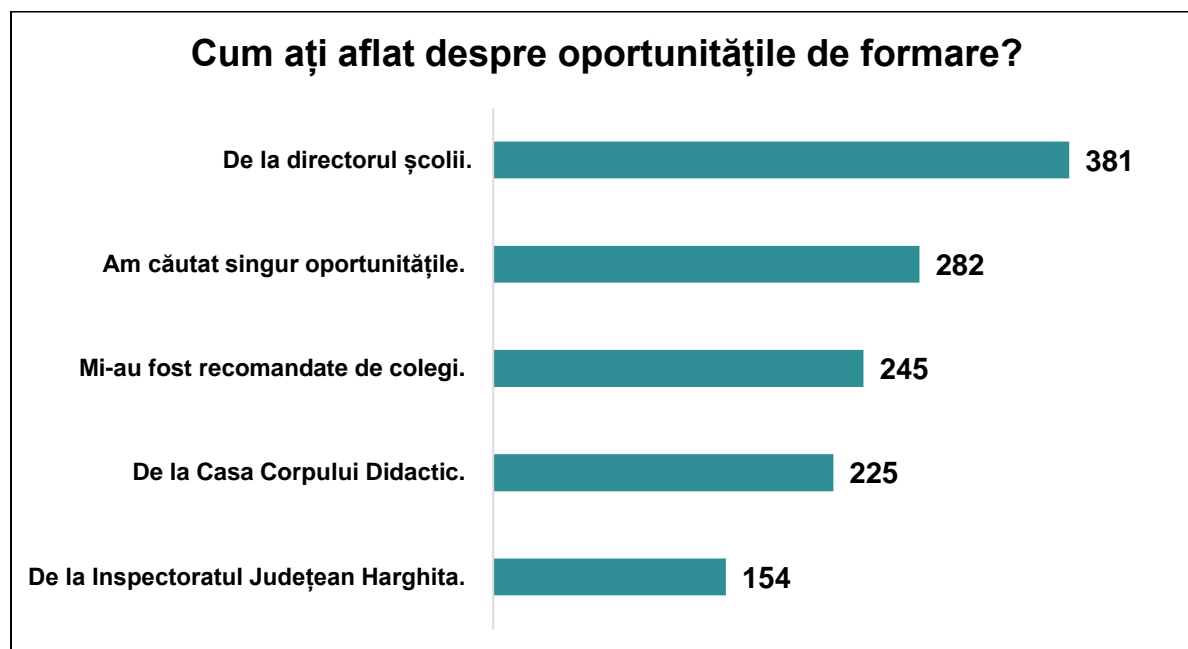

Figura 10.: Surse de informare despre oportunitățile de formare pentru profesorii care au participat la cursuri de formare privind furnizarea de educație online

Cele mai multe dintre trainingurile la care au participat respondenții au fost organizate de firme sau instituții românești (online) (272 de cazuri), de Casa Corpului Didactic "Apáczai Csere János" (244 de cazuri) sau prin programul național al Ministerului Educației (170 de cazuri). În majoritatea cazurilor respondenții au participat la cursuri pe cheltuială proprie (374 de cazuri) sau au participat doar la acele cursuri de formare care au fost gratuite (278 de cazuri).

În ceea ce privește tematica cursurilor în domeniul educației digitale, rezultatele arată că, în cele mai multe cazuri, respondenții au participat la cursuri de formare privind utilizarea platformelor de educație online sau la cursuri pentru cunoașterea metodelor didactice pentru educația online (Figura 11).

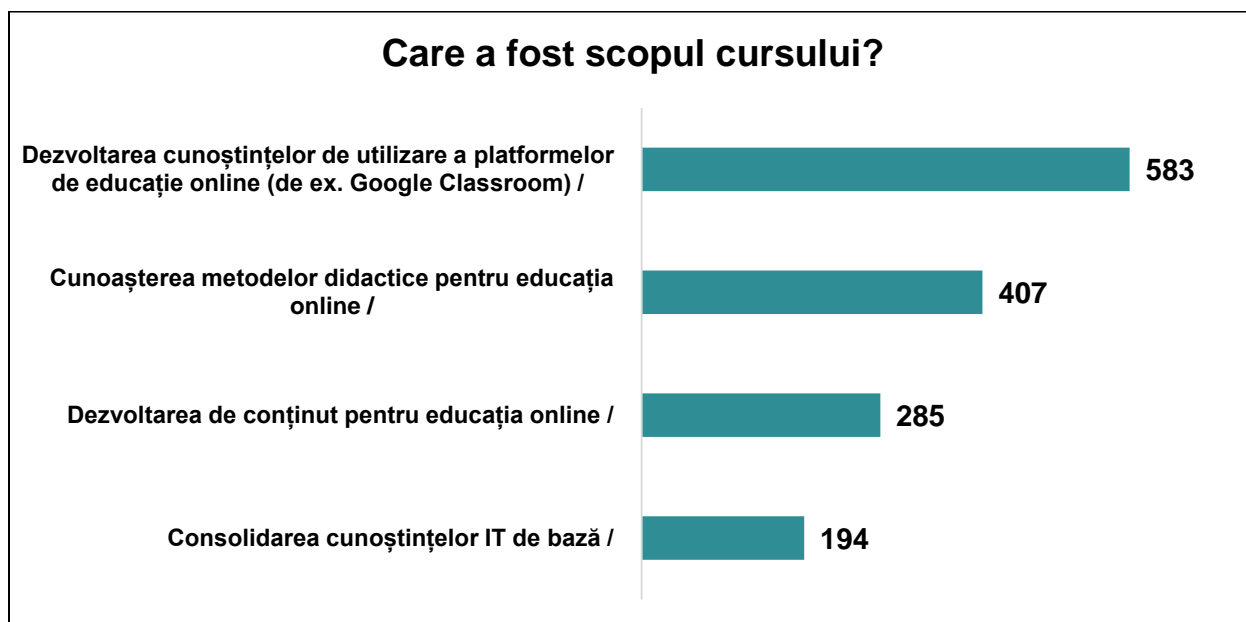

Figura 11.: Distribuția subiectelor de instruire pentru cei care au participat la instruire

În ceea ce privește limba de predare a cursurilor de formare, în majoritatea cazurilor, respondenții au participat la cursuri în limba maghiară (444) sau română (415). Am analizat, de asemenea, măsura în care respondenții care au participat deja la un curs de formare ar dori să participe la alte cursuri de formare în viitor. Rezultatele (Figura 12) arată că majoritatea acestora ar participa cu siguranță la cursuri de perfecționare în domeniul educației digitale, dar și că mulți dintre ei ar participa la cursuri de perfecționare doar dacă acestea ar fi gratuite.

Disponibilitatea de a participa în viitor la cursuri privind educația online

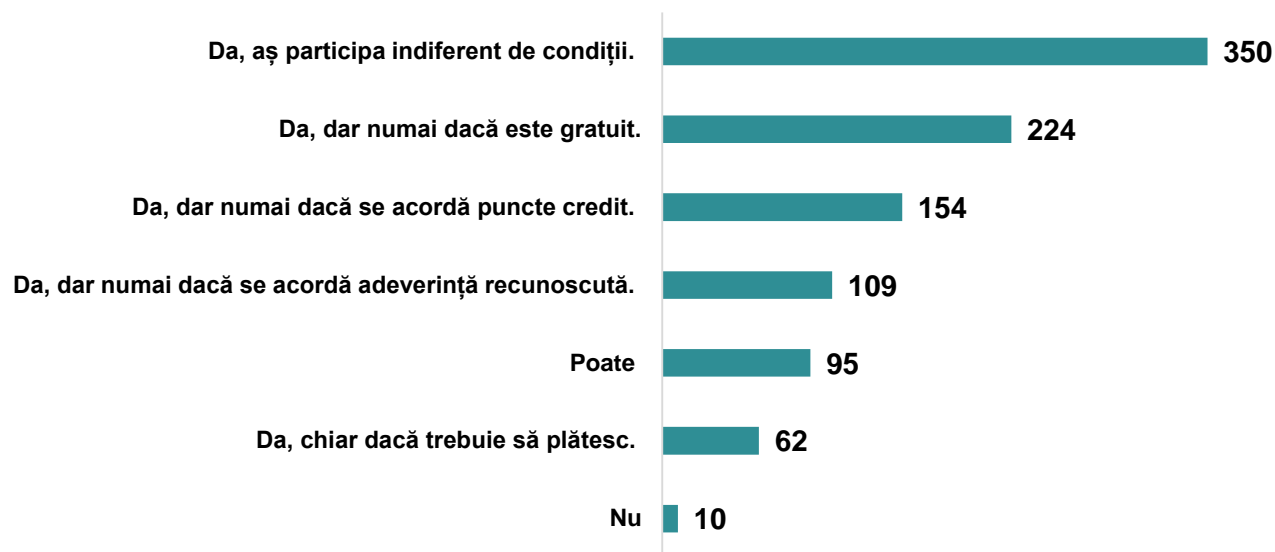

Figura 12.: Dorința de a participa în viitor la cursuri de formare în domeniul educației online pentru profesorii care au participat deja la unele cursuri de formare în domeniul educației digitale

În ceea ce privește tipul de program la care pedagogii care au participat deja la cursuri de formare în domeniul educației digitale ar dori să participe în viitor, se poate observa că nu există diferențe semnificative între tipurile de formare enumerate (Figura 13). Acest lucru sugerează că dorința acestor profesori de a participa la cursuri de formare în viitor nu este determinată, probabil, de tipul de formare.

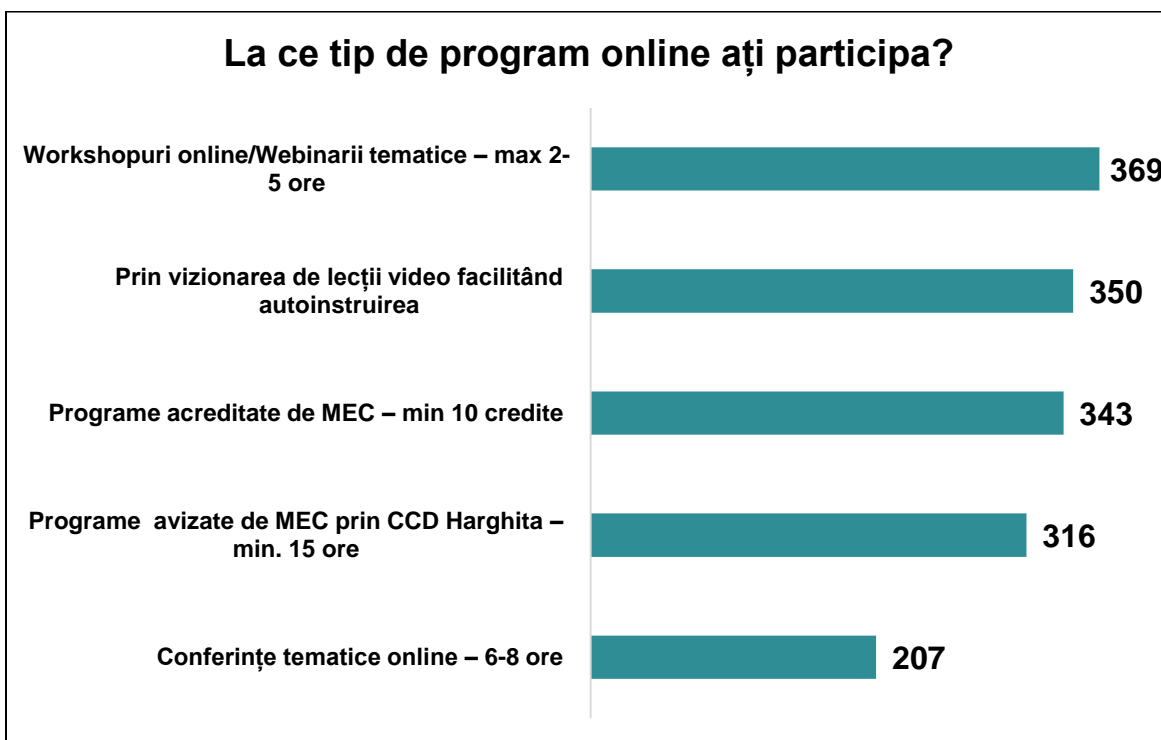

Figura 13.: Tipuri de formare online preferate pentru viitor

În ceea ce privește dorința de a participa la cursuri online de formare în domeniul educației digitale, respondenții au fost cel mai mult interesați să învețe metode didactice legate de evaluarea în mediul online, crearea de conținut pentru educația online, utilizarea platformelor pentru educația online și metode didactice de gamificare. Totodată, răspunsurile arată, de asemenea, că 59% dintre respondenți consideră că este foarte important ca formarea să fie oferită în limba lor maternă.

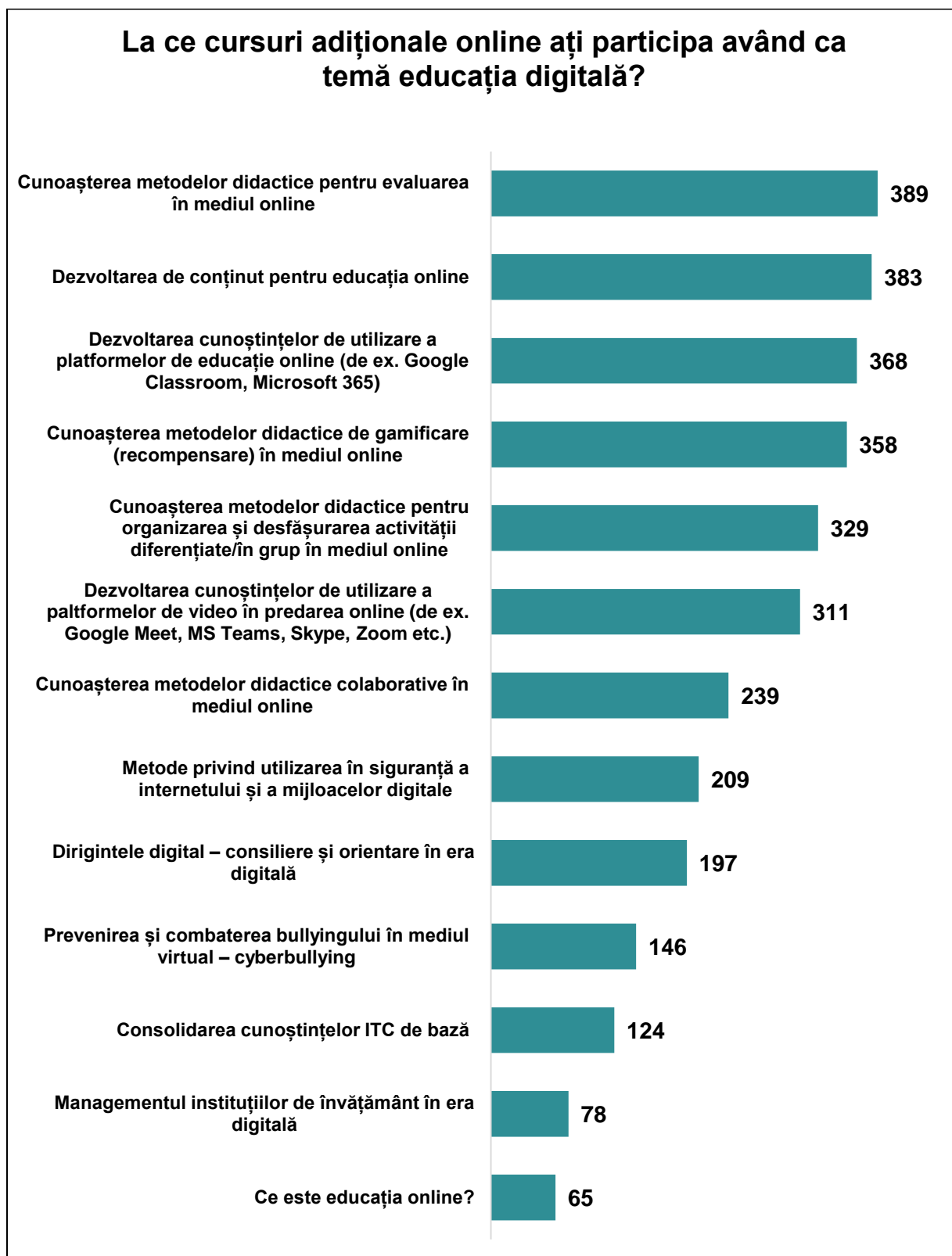

Figura 14.: Dorința de a participa la cursuri suplimentare de formare în domeniul educației digitale

Cei care nu au participat la instruire

În ceea ce privește dorința de a participa în viitor la cursuri de formare în domeniul educației online, puțin peste o treime (39%) dintre cei care nu au participat la o astfel de formare ar profita cu siguranță de oportunitățile de a participa în viitor la asemenea cursuri. Cu toate acestea, aproape un sfert (23%) ar participa la cursuri de formare doar dacă acestea ar fi gratuite, iar 10% ar participa doar dacă se acordă puncte credit.

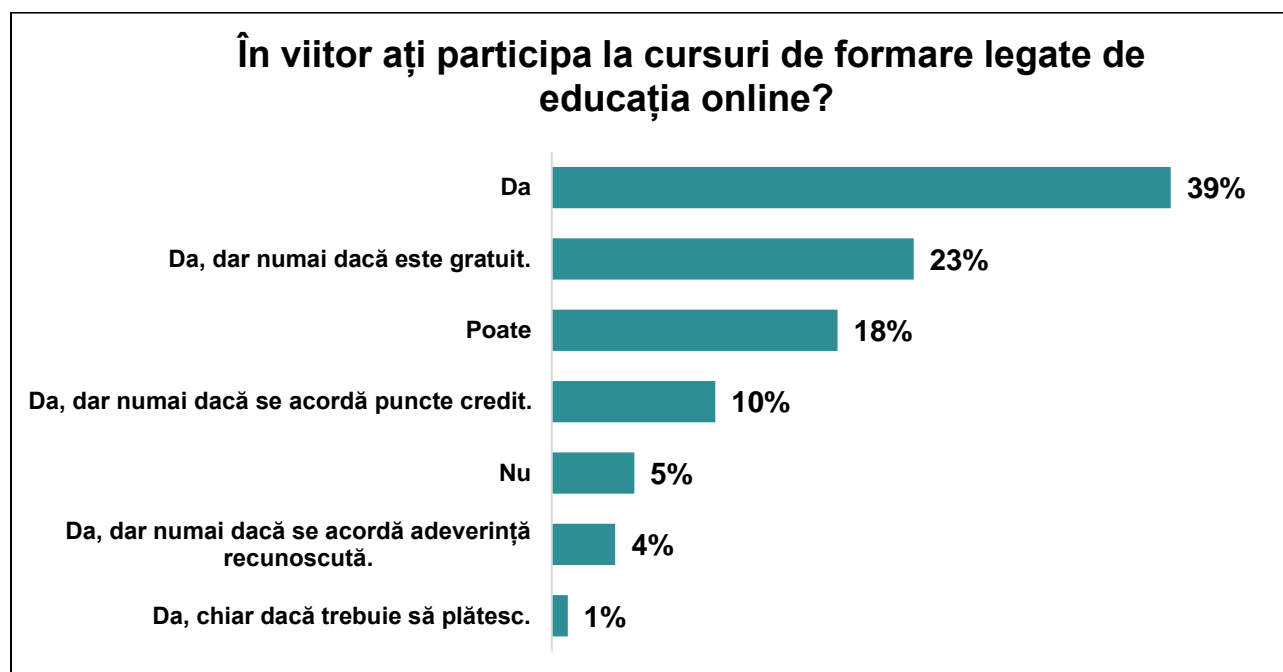

Figura 15.: Dorința de a participa la viitoare cursuri de formare în domeniul educației online pentru cei care nu au participat încă la astfel de cursuri

Respondenții ar participa mai ales la programe de formare acreditate - min. 10 puncte credit (294 cazuri) și la cursuri acreditate/recunoscute de Casa Corpului Didactic - min. 15 ore (306 cazuri).

De asemenea, în privința disponibilității de a participa la cursuri online de formare adiționale în domeniul educației digitale, rezultatele arată că pedagogii care nu au participat în trecut la cursuri de formare sunt mai predispuși să participe la cursuri de

formare privind utilizarea platformelor de educație online (de exemplu, Google Classroom, Microsoft 365). Totodată, cadrele didactice care nu au urmat anterior cursuri privind educația digitală au fost mai predispuși să participe la cursul menționat, dintre toate subiectele enumerate (*Figura 16*).

La ce cursuri de formare privind educația online și educația digitală ați participa pe viitor?

Figura 16.: Dorința de a participa la alte cursuri de formare online în domeniul educației digitale, în funcție de faptul dacă profesorii au participat anterior la cursuri de formare

Două treimi dintre respondenți (66%) consideră că este foarte important ca formarea să fie oferită în limba maternă, în timp ce 21% consideră că este destul de important.

Resurse privind educația online

În această parte a sondajului am dorit să identificăm care sunt resursele pe care le cunosc pedagogii din județul Harghita în ceea ce privește educația online. În privința resurselor publicate pe site-ul Inspectoratului Școlar Județean Harghita (*Figura 17*), doar 26% dintre respondenți nu au știut de existența acestor resurse pe site. În același timp, 12% dintre cei care au știut de existența acestor resurse, nu le folosesc deloc, iar 8% au dificultăți în utilizarea lor.

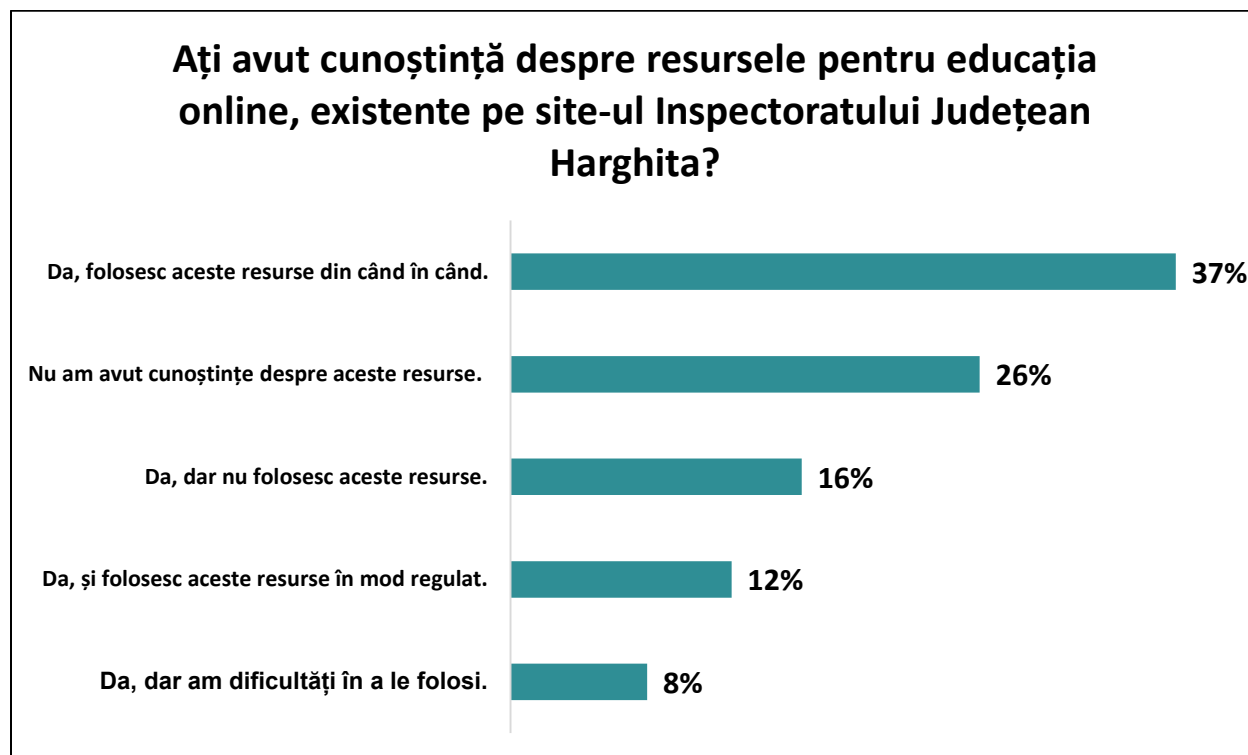

Figura 17.: Gradul de cunoaștere de către cadrele didactice a resurselor educaționale online publicate pe site-ul Inspectoratului Școlar Județean Harghita

În ceea ce privește gradul de informare a cadrelor didactice cu privire la cursurile de formare în domeniul educației online, organizate de Edu Apps în parteneriat cu Casa Corpului Didactic (*Figura 18*), rezultatele arată că aproape jumătate dintre respondenți (44%) nu au auzit de această oportunitate de formare, iar 42% au știut de existența acestui curs, dar nu au participat încă.

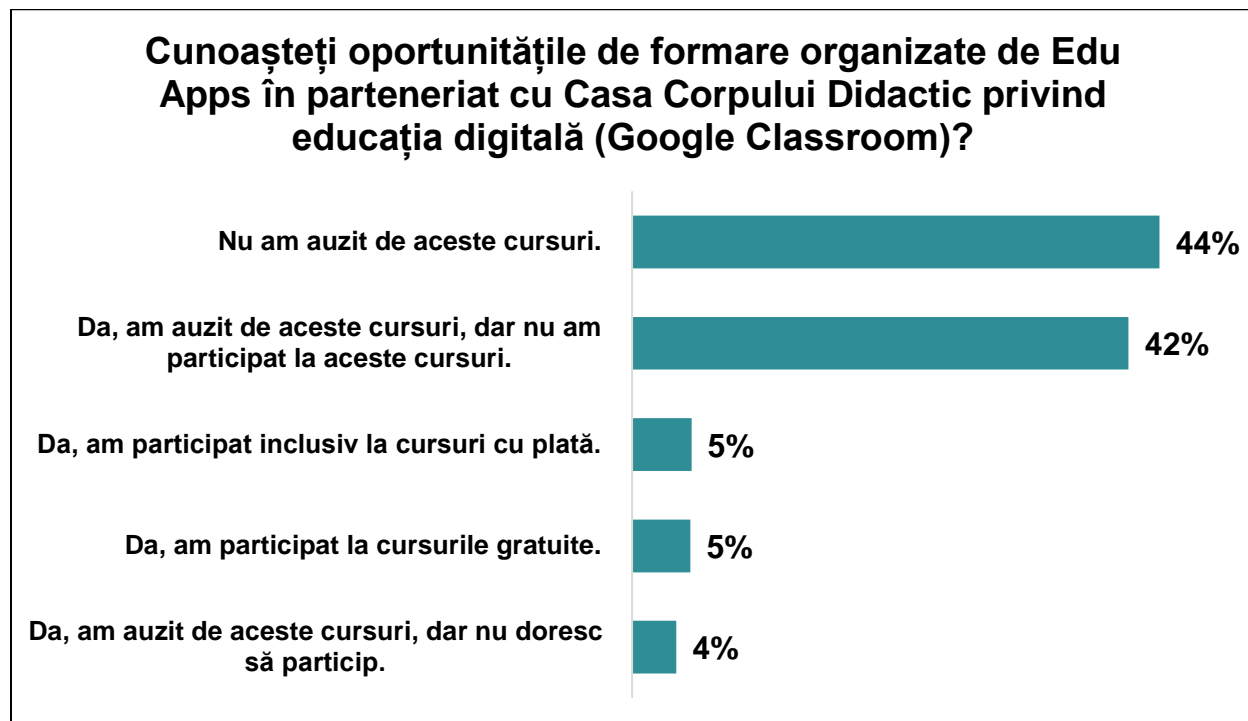

Figura 18.: Gradul de cunoaștere de către cadrele didactice a cursurilor de formare în domeniul educației digitale oferite de Edu Apps în parteneriat cu Casa Corpului Didactic "Apáczai Csere János"

În ceea ce privește nivelul de cunoaștere a documentului metodologic DiONet, rezultatele arată că 89% dintre respondenți nu au auzit de acest document și chiar mai mulți nu au auzit de platforma de comunicare DiONet, mai exact 93% dintre respondenți. În cazul celor care cunosc documentul metodologic DiONet, doar 4% dintre ei îl folosesc, și doar 3% folosesc platforma de comunicare.

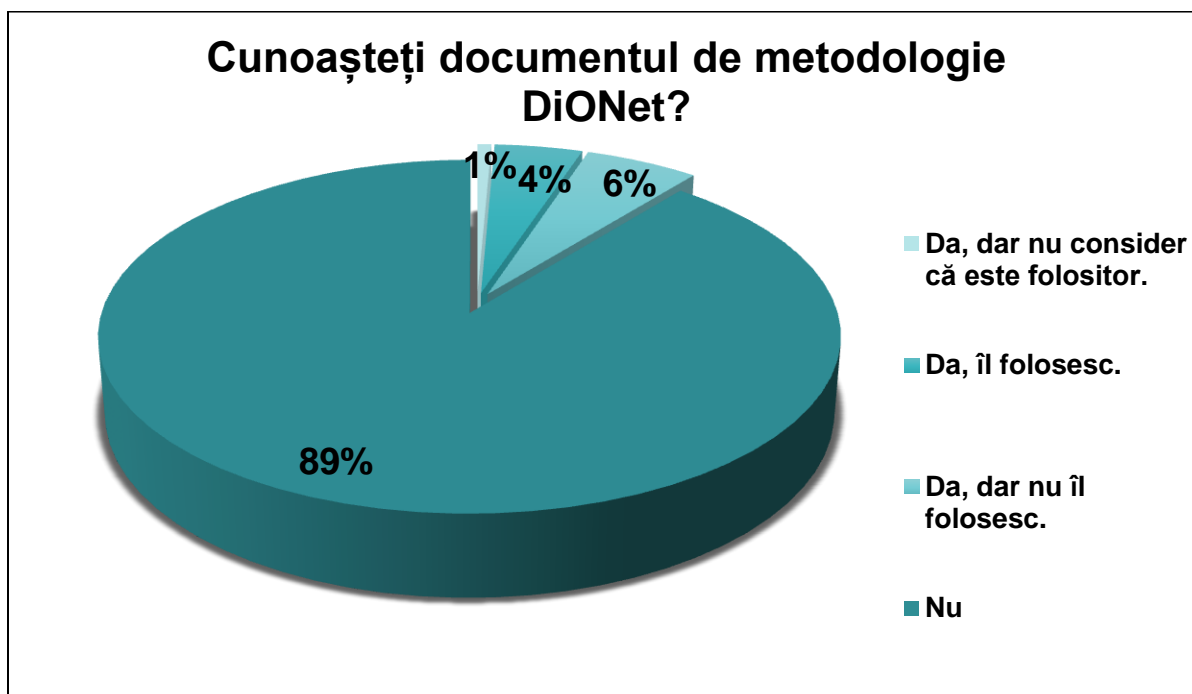

Figura 19.: Nivelul de cunoaștere a documentului metodologic DiONet

Necesități legate de educația online

În final, în ultima parte a chestionarului, am încercat să cartografiem nevoile cadrelor didactice din județul Harghita în ceea ce privește educația online. În primul rând, am analizat domeniile în care profesorii ar dori să primească un ajutor și pe care nu l-au primit încă. Rezultatele procesării răspunsurilor sunt prezentate în *Figura 20*. Astfel, în majoritatea cazurilor, profesorii ar avea cel mai mult nevoie de conținuturi educaționale digitale și cel mai puțin de acces la internet de bună calitate în școli. De asemenea, un număr semnificativ de cadre didactice au indicat, că ar avea nevoie de software educațional și de echipamente digitale pentru elevi.

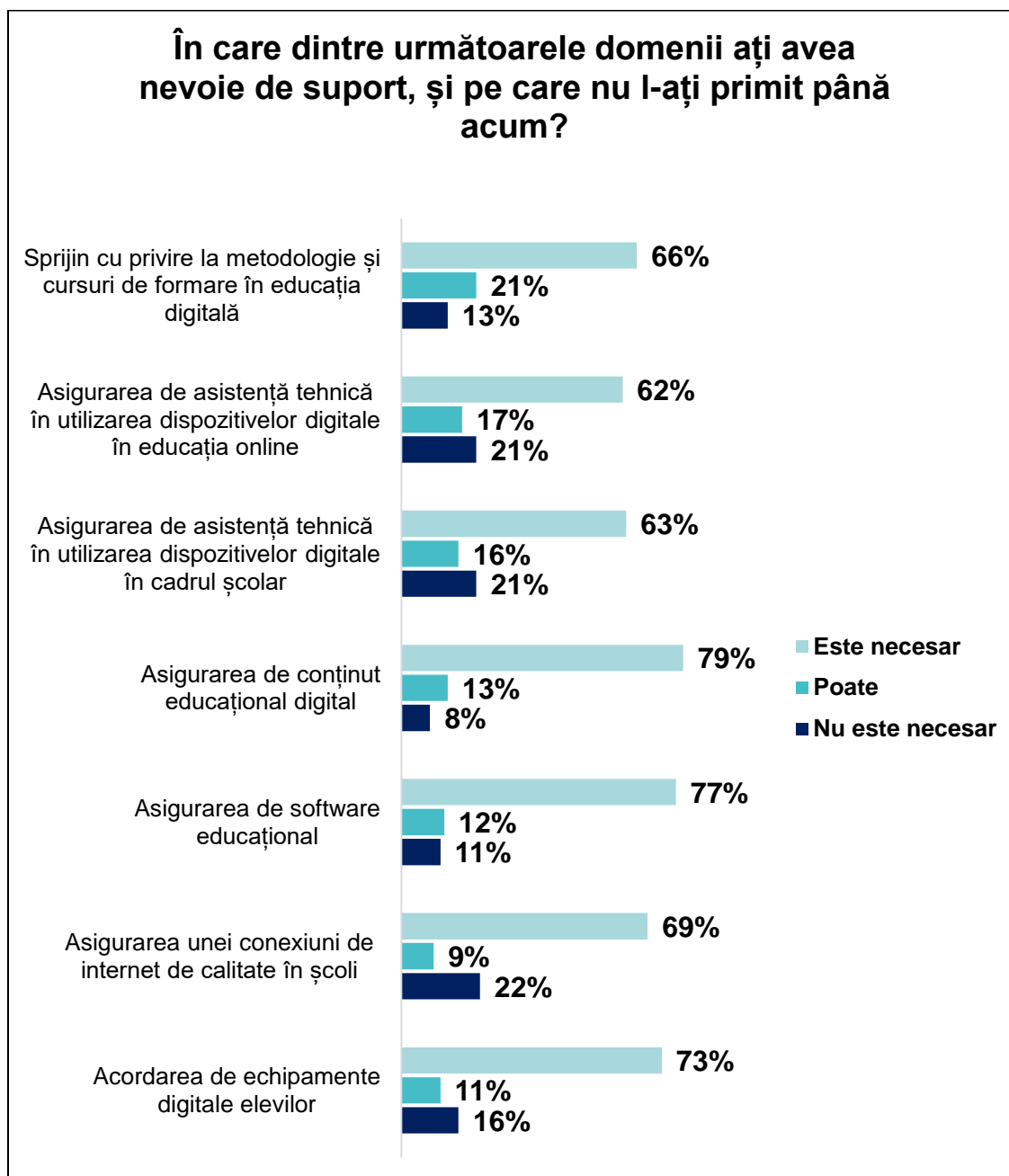

Figura 20.: Domenii în care cadrele didactice au nevoie de ajutor pe care nu l-au primit încă

O altă întrebare în privința nevoilor a fost adresată pentru a afla în ce activități de educație digitală ar dori să fie implicați pedagogii, dacă ar avea sprijinul tehnic și metodologic necesar. Conform rezultatelor (Figura 21), se poate concluziona că cel puțin jumătate dintre respondenți ar fi dispuși să participe la fiecare dintre activitățile

educaționale pe care le-am identificat, dacă ar avea suportul tehnic și metodologic asigurat, fie că este vorba de crearea de conținuturi digitale, de verificarea cunoștințelor cu ajutorul chestionarelor online, de alocarea temelor digitale în clase sau de utilizarea echipamentelor digitale pentru a sprijini activitatea de predare.

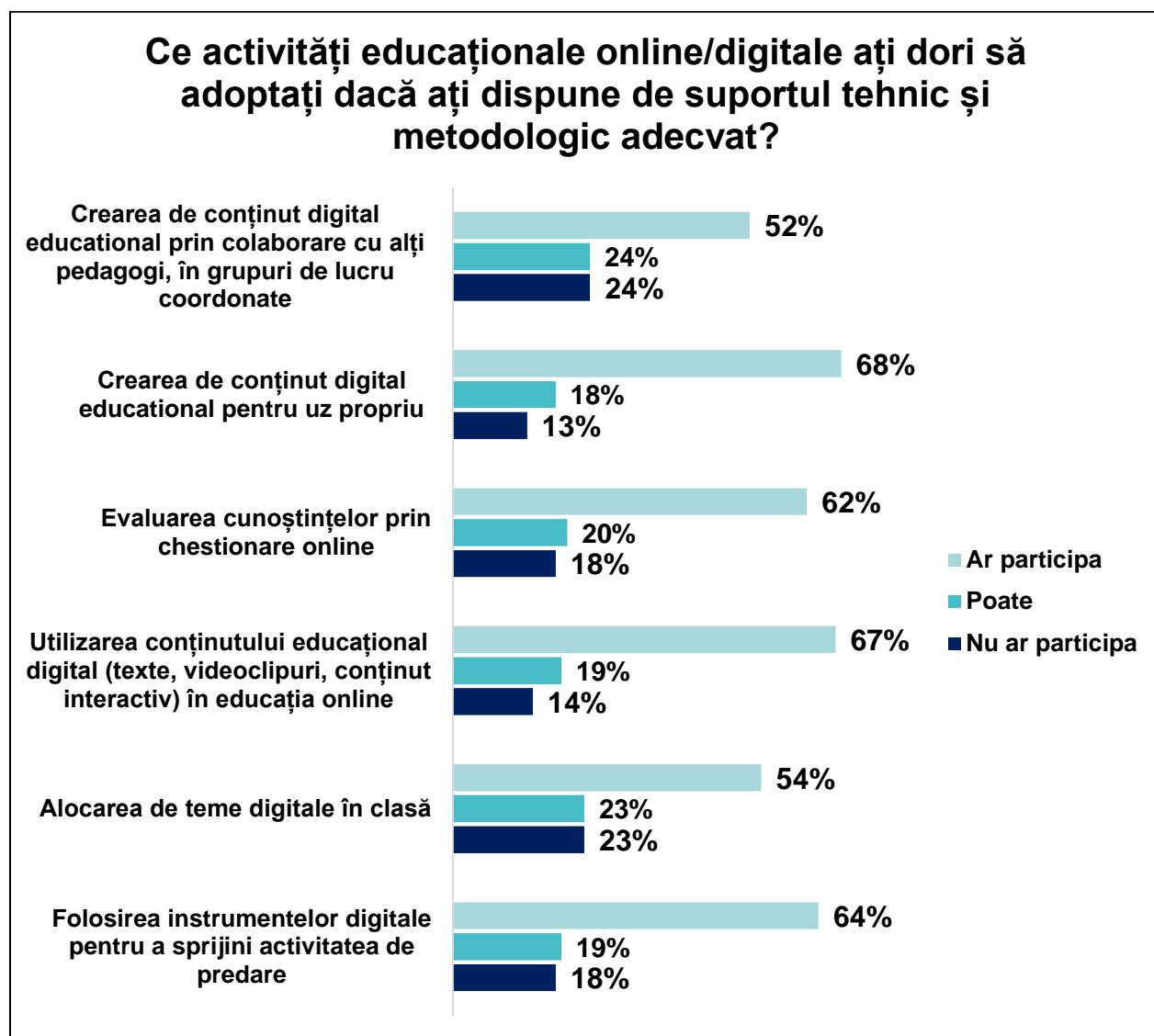

Figura 21.: Activități de educație digitală la care pedagogii ar dori să participe dacă ar avea suportul tehnic și metodologic necesar

În cele din urmă, în ultima parte a chestionarului, printr-o întrebare deschisă am dorit să colectăm sugestiile, nevoile și cerințele formulate privind educația digitală. Conform rezultatelor (Figura 22), principalele nevoi sunt: furnizarea de echipamente pentru cadre

didactice și elevi, echipamente digitale adiționale, cum ar fi table inteligente, tutoriale, platforme și resurse digitale pentru profesori (jurnal online, materiale didactice, manuale digitale, biblioteci digitale).

1.	Furnizarea de echipamente pentru profesori și elevi
2.	Furnizarea de echipamente digitale (tablouri inteligente, tutoriale, platforme)
3.	Furnizarea de resurse digitale pentru cadrele didactice (jurnal online, materiale didactice, manuale digitale, biblioteci digitale)
4.	Dezvoltarea de materiale didactice, metodologii și programe de învățământ uniforme, adaptate la învățământul online
5.	Educație offline
6.	Acces adecvat la internet la domiciliu
7.	Instruiri pentru cadrele didactice
8.	Facilitatori, sensibilizare, formare pentru părinți și copii
9.	Specialist IT

Figura 22.: Nevoile și sugestiile cadrelor didactice în privința educației digitale

Concluzii

- Aproape două treimi dintre respondenți lucrează în domeniul educației de cel puțin 15 ani. În ceea ce privește distribuția regională, puțin peste o treime dintre respondenți (35%) sunt cadre didactice în regiunea Ciuc și aproape o treime (28%) în regiunea Odorhei. În plus, 14% dintre respondenți provin din regiunea Gheorgheni, 14% din regiunea Toplița și 9% din regiunea Cristur.
- O treime dintre cadrele didactice își clasifică cunoștințele de limba engleză ca fiind de nivel începător (A1) și 14% ca fiind de nivel elementar (A2). Acest lucru poate constitui o barieră semnificativă în calea utilizării materialelor de sprijin existente la nivel internațional, și care sunt în mare parte în limba engleză.
- Respondenții sunt în mare parte pedagogi în școli primare, clasa pregătitoare - IV, în școli primare, clasele V-VIII, licee profesionale și licee teoretice.
- Aproape o treime dintre respondenți consideră că, competențele lor în materie de creare și editare de conținut digital sunt la nivel elementar. 40% dintre respondenți își apreciază competențele de utilizare creativă a tehnologiilor digitale și de identificare a lacunelor de competențe digitale ca fiind de bază. De asemenea, cel puțin jumătate dintre respondenți își evaluează competențele la cel mult un nivel elementar în ceea ce privește drepturile de autor și acordarea de licențe, rezolvarea problemelor tehnice și formularea de nevoi și răspunsuri tehnologice.
- În cele mai multe cazuri, principalele probleme se datorează lipsei de echipamente și calității internetului în cazul elevilor. Totodată, pentru ceva mai mult de jumătate dintre respondenți, surse suplimentare de probleme sunt lipsa de competențe IT ale elevilor și ale părinților elevilor, dificultăți în motivarea și evaluarea cunoștințelor elevilor.

- În cele mai multe cazuri, respondenții își folosesc propriul laptop sau telefon pentru predarea online.
- Rezultatele arată că doar în cazul a jumătate dintre respondenți, prezența la cursurile online a elevilor este între 75% și 100%. 18% dintre respondenți spun că doar jumătate dintre elevi au conexiune la internet și echipamentele potrivite pentru educația online.
- În timp ce în zonele rurale este mai frecvent ca elevii să nu dispună de echipamentele necesare și de accesul la internet pentru educația online, în zonele urbane este mai frecvent ca pedagogii să aibă dificultăți în a-și motiva elevii.
- Aproape trei sferturi dintre respondenți nu au un dialog continuu în timpul orelor online, 58% nu folosesc prezentări pentru predarea lecțiilor și 50% nu dau teme pe care elevii să le rezolve acasă și să le transmită înapoi. Cu toate acestea, o majoritate semnificativă de respondenți (87%) utilizează chestionare online pentru a evalua elevii.
- Cadrele didactice care sunt în sistemul de învățământ de cel puțin 10 ani sau mai mult au fost cei care au participat într-un procent mai mare la cursuri legate de educația online.
- Cadrele didactice care predau de cel puțin 10 ani și care au urmat în trecut un curs de educație digitală sunt mai predispuse să utilizeze următoarele metode de predare a lecțiilor online: predarea lecțiilor sub formă de prezentări (MS PowerPoint, Prezi etc.); predarea lecțiilor utilizând materiale sau programe de vizualizare (de exemplu, videoclipuri sau Geogebra); predarea lecțiilor utilizând programe interactive online (de exemplu, Seterra). De asemenea, cei care predau de 10 ani sau mai mult folosesc în mod obișnuit metoda de atribuire a sarcinilor pe care elevii le rezolvă acasă și le returnează.

- Atât în cazul nelămuririlor privind predarea lecțiilor în mediul online, cât și în cazul întrebărilor tehnice, respondenții caută în majoritatea cazurilor singuri soluții pe internet sau cer ajutorul colegilor profesori. Pentru problemele tehnice, în marea majoritate a cazurilor, profesorii preferă să ceară ajutorul specialistului IT al școlii.
- Cadrele didactice se împart aproape egal în privința participării la cursuri de formare privind implementarea educației online.
- În cele mai multe cazuri, respondenții fie au finanțat formarea din propriul buget, fie au participat doar la cursuri gratuite.
- În ceea ce privește tematica cursurilor de formare în domeniul educației digitale, rezultatele arată că, în cele mai multe cazuri, respondenții au participat la cursuri de formare privind utilizarea platformelor pentru educația online sau învățarea metodelor didactice pentru educația online.
- În cele mai multe cazuri, cei care au participat deja la cursuri de formare ar participa cu siguranță la alte cursuri de formare în domeniul educației digitale în viitor, dar s-a observat, de asemenea, că mulți dintre ei ar urma cursuri de formare suplimentare doar dacă acestea ar fi gratuite.
- Se presupune că dorința de a participa la viitoarele cursuri de formare ale cadrelor didactice care au participat deja la cursuri nu va fi determinată de tipul de formare.
- Respondenții sunt cel mai mult interesați să învețe metode didactice legate de evaluare, dezvoltarea de conținut pentru educația online, utilizarea platformelor pentru educația online și metode didactice de gamificare.
- Puțin peste o treime dintre cei care nu au participat anterior la astfel de cursuri ar profita cu siguranță de oportunități în viitor. Însă, aproape un sfert dintre ei ar

participa la cursuri de formare doar dacă acestea ar fi gratuite, iar 10% doar dacă se acordă puncte credit.

- O proporție mai mare dintre cei care nu au urmat încă cursuri de formare ar participa la cursuri privind utilizarea platformelor de educație online (de exemplu, Google Classroom, Microsoft 365).
- Mai mult de o treime dintre respondenți nu cunosc documentul metodologic DiONet și chiar mai mulți nu au auzit de platforma de comunicare DiONet, mai exact 93% dintre respondenți. Dintre cei care cunosc documentul metodologic DiONet, doar 4% au indicat că l-au folosit și doar 3% au folosit platforma de comunicare.
- În majoritatea cazurilor, cadrele didactice ar avea cea mai mare nevoie de conținuturi educaționale digitale și cea mai mică nevoie de asigurarea unei conexiuni la internet de bună calitate în școli. Un număr semnificativ de cadre didactice au indicat, de asemenea, că ar fi necesar asigurarea de software educațional și a echipamentelor digitale pentru elevi.
- Cel puțin jumătate dintre respondenți ar dori să fie implicați în fiecare dintre activitățile educaționale pe care le-am identificat, dacă ar primi susținerea adecvată, fie că este vorba de crearea de conținuturi digitale, de verificarea cunoștințelor cu ajutorul unor chestionare digitale, de acordarea temelor digitale în clasă sau de utilizarea echipamentelor digitale în cadrul orelor în clasă.
- Cel mai important ar fi furnizarea echipamentelor pentru cadre didactice și elevi, echipamente digitale educaționale, cum ar fi tablouri inteligente, tutoriale, platforme și materiale digitale pentru profesori (jurnal online, tutoriale, manuale digitale, biblioteci digitale).

Bibliografie

European Commission. Joint Research Centre. (2017a). *DigComp 2.1: The digital competence framework for citizens with eight proficiency levels and examples of use.* Publications Office.

<https://data.europa.eu/doi/10.2760/38842>

European Commission. Joint Research Centre. (2017b). *European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu.* Publications Office. <https://data.europa.eu/doi/10.2760/159770>

Hegedűs Gábor. (2002). *Projektpedagógia.* Kecskeméti Főiskolai Tanítóképző Főiskolai Kar.

Istrate, O. (2000). *Educația la distanță: Proiectarea materialelor.* Agata.

Lista figurilor

Figura 1.: Distribuția cadrelor didactice în funcție de numărul de ani de activitate în învățământ	9
Figura 2.: Distribuția școlilor în funcție de mediul rural-urban.....	10
Figura 3.: Competențe digitale ale cadrelor didactice	12
Figura 4.: Probleme majore în educația online.....	13
Figura 5.: Tipuri de echipamente utilizate de pedagogi în educația online	15
Figura 6.: Observații privind elevii în educația online.....	16
Figura 7.: Distribuția modurilor de predare online.....	18
Figura 8.: Ajutor în cazul problemelor care apar în timpul educației online	19
Figura 9.: Distribuția cadrelor didactice în funcție participarea la cursuri de formare privind implementarea educației online.....	20
Figura 10.: Surse de informare despre oportunitățile de formare pentru profesorii care au participat la cursuri de formare privind furnizarea de educație online.....	21
Figura 11.: Distribuția subiectelor de instruire pentru cei care au participat la instruire	22
Figura 12.: Dorința de a participa în viitor la cursuri de formare în domeniul educației online pentru profesorii care au participat deja la unele cursuri de formare în domeniul educației digitale	23
Figura 13.: Tipuri de formare online preferate pentru viitor.....	24
Figura 14.: Dorința de a participa la cursuri suplimentare de formare în domeniul educației digitale	25
Figura 15.: Dorința de a participa la viitoare cursuri de formare în domeniul educației online pentru cei care nu au participat încă la astfel de cursuri	26
Figura 16.: Dorința de a participa la alte cursuri de formare online în domeniul educației digitale, în funcție de faptul dacă profesorii au participat anterior la cursuri de formare	28
Figura 17.: Gradul de cunoaștere de către cadrele didactice a resurselor educaționale online publicate pe site-ul Inspectoratului Școlar Județean Harghita.....	29
Figura 18.: Gradul de cunoaștere de către cadrele didactice a cursurilor de formare în domeniul educației digitale oferite de Edu Apps în parteneriat cu Casa Corpului Didactic "Apáczai Csere János" ...	30
Figura 19.: Nivelul de cunoaștere a documentului metodologic DiONet.....	31
Figura 20.: Domenii în care cadrele didactice au nevoie de ajutor pe care nu l-au primit încă	32
Figura 21.: Activități de educație digitală la care pedagogii ar dori să participe dacă ar avea suportul tehnic și metodologic necesar	33
Figura 22.: Nevoile și sugestiile cadrelor didactice în privința educației digitale	34